

Te bukve, tega smo si v svesti, bodo tudi drugim omikanim Slovanom, zlasti Čehom, ki Kopitarja doslej niso v čisljih imeli, pokazale drugo, lepšo podobo njegove popred nepoznane duše.

Zgolj v slovensko gramatiko segata sosebno dva so-stavka: obširen (na 18 stranéh) pretres knjižice: Nemško-slovenske branja, ki jo je leta 1813 v Gradcu na svetlo dal Jan. N. Primic, prvi učnik slovenščine v Gradcu, in pa naznanilo Stalder-jevega „Versuch eines schweizerischen Idiotikons (Aarau 1812), iz kterega Kopitar razlaga več na Slovenskem navadnih besed tuje podobe, kakor fleten od „flät“ (hübsch), zal od „doll“ (nett gekleidet), knoflja od „Glofe“, šapel od „Schappel“ itd. — V presoji Primicovega branja, spodbijaje brez izjeme vsako rabo spolnika ali člena (ta), kterega še kdo dan današnji terdo zagovarja, med drugimi tudi svojo slovensko gramatiko popravlja takole: „Selbst das Kopitarsche (Gramm. S. 215): ktiro kravo si drajši prodal, to pisano al to černo? ist nicht im Geiste unseres Dialektes; unser Landmann sagt: Ktiro kravo si drajši prodal brez al dimo? Aber auch beiwörtlich setzt er keinen Artikel, wo ihn Germanisierer noch nicht verführt haben, z. B. danas moremo kozo zaklati, — ktiro? pisano ali belo? Ne pisane, ne bele, ampak černo.“

Knjiga obsega 24 pol, velja 3 fl. in se dobiva pri vseh bukvarjih.

Drobtinice

iz Jakob Sajovec-ovega rokopisa istriško-vlaškega slovnika.

Pohiščina.

ist. vlaško. slov.

Aca, nit.
 Aku, šivanka.
 Biču, gajzlja.
 Čaptirú, glavnik.
 Čeruša, pepél.
 Firu, senó.
 Foku, ogenj.
 Hertáča, kertača.
 Izbu, peč.
 Kalesínu, voziček.
 Kamara, soba.
 Kandelíru, svečnik.
 Kanova, klet.
 Kantrída, stol.
 Karóca, kočija.
 Kase, hiša.
 Kerbúru, oglje.
 Ključu, ključ.
 Klopetú dir kase, hišni zvon.
 Košinu, podglavnik.
 Koratu, dvorišče.
 Kuhine, kuhnja.
 Lanconu, rijuha.

ist. vlaško. slov.

Merletari, brisa.
 Metorá, metla.
 Moketelé, useknjač.
 Okna, okno.
 Ola, lonec.
 Ovesú, oves.
 Patu, postelja.
 Plamikú, plamen.
 Podu, tlak.
 Ponjava, odeja (kolter).
 Pragu, prag.
 Provaža, stranišče.
 Sedla, sedlo.
 Spegelú, ogledalo.
 Striha, streha.
 Sviča, sveča.
 Škalelé, štenge.
 Škandu, miza.
 Škanju, klop.
 Škarelé, škarje.
 Uša, vrata.
 Uzda, ujsda.

(Dalje sledi.)

Smešnice.

— Ko je neki skopuh precej veliko dnarjev zgubil, se je na oreh blizo hiše obesel. Njegov hlapec, to vidivši, priteče mu na pomoč, odreže věrv, na kateri je visel, in ga tako smerti reši. Od začetka je gospodar hlapca grajal: zakaj ga ni pustil umreti; ko je pa nekaj časa potem zgubljene dnarje zopet nazaj dobil, je bil ž njim zadovoljen ter ga je hvalil. Dvé leti ste minule; hlapec prosi gospodarja za svoj zaslužek, ki mu ga dá, samo štiri groše mu priterga. Na vprašanje hlapčev: kaj nek misli, da mu ne plača celega zaslužka za mnogoletno zvesto službo? odgovori skopuh: „Kaj pa šel misliš, da sem ono verv ukral, ki si mi jo pred dvéma letama prerezal ko sem na njej visel? Bila je še

čisto nova, in ti bi bil imel vozal odvezati, ne pa vervi prerezati!“

— Dva prijatelja sta si konja kupila. „Kadar bom jez jahal — reče prvi — boš ti šel, in kadar boš ti šel, bom pa jez jahal.“ — Drugi je bil s to pogodbo popolnoma zadovoljen.
 A. K. Cestnikov.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Savinske doline na Štaj. 20. aprila. Fr. Z. — Naj v kratkem povém, kako se nam je kaj zima letos obnesla. Sterneno žito, hvala Bogu, kar ga je bilo v jeseni le nekoliko prej sejanega, stoji prav lepo; kar ga je bilo pa pozne setve, posebno reži, je pa zlo poginilo, tako, da ga morejo podoravati, in drugo sejati; laška detelja nam je tudi tako pogujila, da bomo težko v našem kraji seme dobili za drugo leto; terta, posebno v nizkih gorica, je tudi nekoliko škodo terpela, pa vendar manj od lani; sena in navadne domače detelje, kakor kaže, bomo letos obilo pridelali, ker je vreme dosihmal zelo ugodno.

Iz Dervanja na Štaj. 18. aprila. Tam, gde se proti večeru orjaške koroške planine čez Radl in Remšnik v Šobr in Kozjak ponižavajo, se od začetka zmešano dvigujejo večidel pogojzdeni bregovi, potem pa se prijazni humci in griči večkrat lepo zversteni pod imenom „slovenskih goric“ razprostiraje med Muro in Dravo čez Ljutomer v Medjumorje zgublajo. V sredini totih blagoslovenih „slovenskih goric“, ktere zavolj rodovitnih vinogradov in sadovnikov, lepih njiv in ledin slovijo, se nahaja tesneje med Pesničo in Ščavnico, blizo tisočletne cerkve sv. Benedikta, mala Dervanjska dolinica, v kateri, drage „Novice“ biva Vaš prijatelj, kateri čedalje bolj se peresa odvaja, ker se njegovo delo nič kaj spisarno mizo ne ujema; le ob perložnosti kake verste načerka, kakor sledeče brez pripravljanja.

Koristnega za ljube Slovence, prijetnega in novega ravno nič posebnega ne vém; naj bojo zadovoljni, kar jim zapišem. — Imamo zdaj skoraj vseh kmetijskih opravil na kupe, ker nas je dolga zima v eno mer terdo deržala; al zdaj nam pripuša lepo vreme se dela od kraja lotiti. Veter je zemljo osušil; žita se vendar lepo kažejo; le nektera odsončna setev je redka ali njiva čisto prazna, da se mora z jarino posejati. Terta je v nižinah sicer enmalo pozebla; al zdaj že hitro žene in lepe kaveurke spuša, tako, da bo marsikter vinogradnik kup zateknil, čeravno je vincarjom in dninarom plača malokdaj tako visoko narasla: na 12 do 20 krajc. in še dovelj vina s kruhom. Vinska cena je še zmiraj lepa, al tudi stroški in trudi se zdaj lahko porajtajo. — Debeli sneg je mnogo dreves, posebno češpelj razcepil; še hujo nepozabljivo škodo je pa naredil letos zajic, da še tolike škode nihče ne pomne: v vinogradih je terto oškodoval; še več, tisoč in tisoč, je pa žlahnih dreves, celó bedro debelih, ostrugal. Tožba na tožbo gre nad lovce, — al škode ni mogoče poverniti. Koliko še bo lov preprirov naredil, preden bo vredjen! Divjačine ni veliko in za en del bi jo mogli lepo špogati, da bi marsikteri kos mesa in dober kup klobuke dobivali; za drugi del naj bi jo celó iztrebili, da nebi toliko pohajačev in nepotrebnih trudov bilo in bi se tako neprecenljiva škoda ne zgodila. Letos je veliko pomanjkanje za žlahne ceplenike; še divjakov ni nikjer viditi. Zalostno je, da se naši ljudi tako malo za sadjorejo trudijo, ker jim vendar velik dobiček donaša. V našem blagem kraji je vsaki kot priležen za sadno drevó. Dve leti že nismo imeli sadja v naši okolici; letos se veselimo lepo cyetečih drevesic. Ako Bog dá, Vam obljubim, koliko bo le mogoče, sadnih pešk poslati. Drugod ne daleč od nas so prodavali jabelka pozimi čudovito drago, kakor vino po 4 in 5 fl. vedro. (Kon. sl.)

Iz Ljubljane. Njih c. k. apost. Veličanstvo so 13. dan t. m. predstojnici ljubljanskih nun, gospé materi Alojzii Petričevi v priznanje njenih zaslug za šolstvo zlati